

דבר המנהלת

שנת 2022 הייתה שנה שבה זכינו סוף-סוף לחזור לשגרת פעילות, לאחר שהשפעת נגיף הקורונה על חיינו, כמו גם על הפעילות הפרלמנטרית, פחתה. עם זאת, גם בשנה זו, בדומה לשנים האחרונות בכנסת, התקיימה פעילות פרלמנטרית מלאה רק בחלק מהשנה, במחצית הראשונה שלה, שכן בסוף יוני 2022 התפזרה הכנסת העשרים-וארבע ויצאנו לפגרת בחירות. לכן, סיכום השנה שמובא בפניכם מתרכז בעשייה שלנו עבור חברי הכנסת וועדות הכנסת בתקופה זו.

בפגרת הבחירות התמקדנו ב"ניקוי שולחן" ובהשלמת משימות שהתבקשו על ידי חברי הכנסת במהלך הכנסת העשרים-וארבע, בכתיבת מסמכים הנוגעים לבחירות ובהיערכות לקראת כינונה של הכנסת העשרים-וחמש. במקביל נמשכה הפעילות השוטפת שלנו בכל הנוגע לחיזוק ממשקי עבודה ושיתוף ידע מקצועי עם מגוון גופים, ברמה המקומית והבין-לאומית.

בנוסף, הצגנו את פעילות המרכז ואת מעגלי ההשפעה שלה בפני קבוצות מבקרים מגוונות והמשכנו להשקיע בהבטחת האיכות של עבודתנו, בייעול תהליכי העבודה ובשיפור השירותיות בדרכים שונות. לקראת סיומה של השנה, לאחר כינונה של הכנסת העשרים-וחמש, קיימנו מפגשי היכרות שנועדו לחשוף את חברי הכנסת והיועצים הפרלמנטריים לתשתית מרכזית של ידע עדכני במגוון נושאי ליבה בעבודת הכנסת. פעילויות אלה ופעילויות נוספות רוכזו בסיכום שבפניכם.

בראשית חודש יולי, עם תחילתה של פגרת הבחירות, נוסף אלינו צוות חדש – צוות המחקר המשפטי, העוסק בכתיבת סקירות משוות על הסדרים משפטיים בעולם – שירות שסופק בשנים האחרונות בלשכה המשפטית של הכנסת ומעתה ניתן לקבלו אצלנו במרכז.

בימים אלה מוקמות כלל ועדות הכנסת, ותיקות וחדשות, ונראה ששנת 2023 עומדת להיות שנה גדושה בפעילות פרלמנטרית, וכפועל יוצא מכך – בעשייה אינטנסיבית שלנו בממ"מ.

אני מאחלת לנו שנמשיך לעשות ככל יכולתנו כדי לתת שירות מיטבי לנבחר הציבור, על מנת לפרוס בפניהם תשתית משמעותית של מידע וידע בתהליך הפרלמנטרי, תוך המשך חשיבה על התאמת התוצרים שלנו לצרכיהם, פיתוח מיומנויות והעמקת שיטות העבודה ותהליכי העבודה שלנו. כל זאת, על מנת להשביח את התוצרים שלנו ולהמשיך להגביר את נגישותם, הן לחברי הכנסת והן לציבור. במקביל נמשיך להעמיק את הקשר עם גורמי מקצוע שונים בכלל הזירות, לשמר שיתופי פעולה מקצועיים ולייצר חדשים, בין בארץ ובין ברחבי העולם.

כתמיד נמשיך לעדכן אתכם במהלך השנה בפעילות השוטפת שלנו באמצעות המידעון החודשי, שכולל לקט של מחקרים, ניירות מידע והסכתיים שמתפרסמים מדי חודש, וכן באמצעות ערוץ הטלגרם החדש שלנו, שבו מפורסמים המסמכים החדשים שלנו העולים לאתר הכנסת. אתם מוזמנים להצטרף אליו בקישור שמופיע בגוף הסיכום.

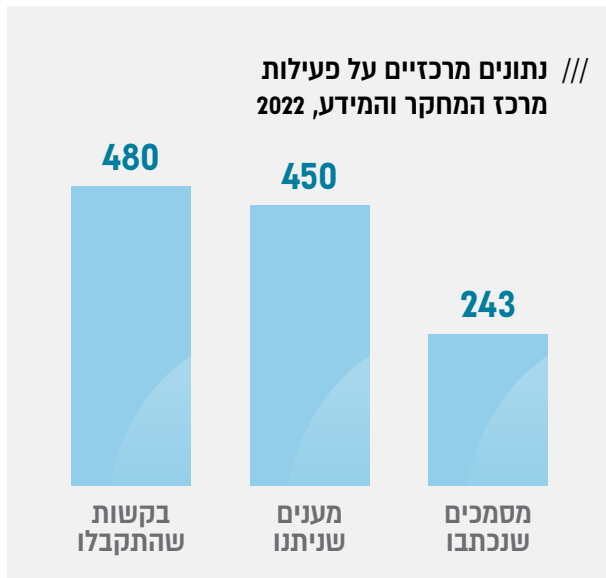
לסיום, אני רוצה להודות לכל מי שעומדים, במקצועיות, במסירות ומתוך מחויבות עמוקה, מאחורי העשייה שתמציתה משתקפת בסיכום הזה – כלל עובדי מרכז המחקר והמידע! תודה מגיעה גם למר שמוליק חזקיה, מנהל חטיבת המידע, על התמיכה המלאה בעשייה שלנו וביוזמות להתחדשות ולצמיחה, וכן למגוון השותפים והתורמים לעשייה הזאת מתוך הכנסת ומחוצה לה.

עו"ד הודיה קין

מנהלת מרכז המחקר והמידע

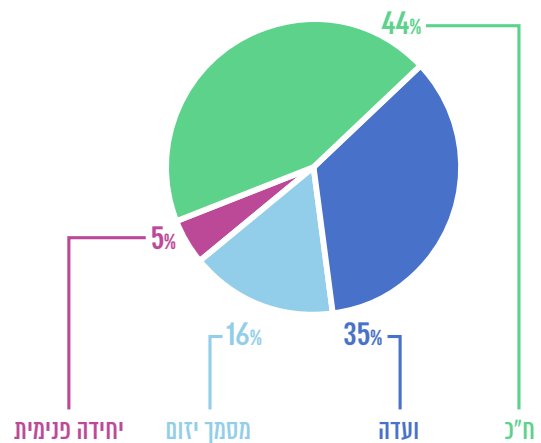
ראשית נציין כי הפעילות הפרלמנטרית בשנת 2022 התרכזה במחצית הראשונה של השנה, עד לפיזור הכנסת העשרים-וארבע בחודש יוני 2022. לפיכך, הנתונים בסיכום מייצגים בעיקרם את המחצית הראשונה של השנה ואת הפעילות שהחלה בחודש דצמבר, עם כינון הכנסת העשרים-וחמש ולפני הקמת הוועדות.

בשנת 2022 התקבלו כ-480 בקשות מידע, וניתן מענה על כ-450 בקשות; 302 מהמענים ניתנו עד לפיזור הכנסת העשרים-וארבע, והיתר – בהמשך השנה.

יותר ממחצית המענים (243) ניתנו באמצעות כתיבת מחקרים וניירות מידע מגוונים (מסמכי רקע לקראת פעילות הכנסת, מחקרים במגוון תחומים, מסמכי נתונים, דפי מידע מעוצבים, אומדני עלות, סקירות כלכליות, מסמכי תקציב, סקירות משוות ועוד); יתר המענים (195) ניתנו בדרכים אחרות: ייעוץ בעל פה, מצגות, אספקת חומרים מוכנים ומסמכי ממ"מ קודמים, ריכוז נתונים גולמיים וכיוצא בזה.

/// התפלגות תוצרים לסוגי לקוחות

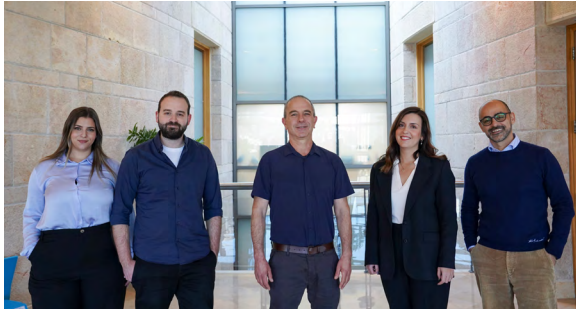
44% מכלל התוצרים שלנו הוכנו לחברי הכנסת, 35% הוכנו לוועדות, ויתר התוצרים היו יזומים, או שהוכנו ליחידות הכנסת. בתוצרים היזומים כלולים גם פרסומים לקראת הבחירות או פרסומי הכנה לכנסת החדשה, כמפורט בפרק 5 בהמשך הסיכום. באשר למסמכים עצמם - 46% מהם הוכנו לבקשת חברי כנסת, ו-43% מהם - לבקשת ועדות הכנסת.

מבחינת המענה לוועדות הכנסת, הוועדה שלבקשתה הוכן מספר המסמכים הגבוה ביותר היא ועדת הכלכלה, ואחריה – ועדת החינוך, התרבות והספורט וועדת החוקה, חוק ומשפט. מבחינת המענה לחברי הכנסת, ניתנו מענים על בקשות מ-82 חברי כנסת.

נוסף לכך, פורסמו 12 פרקים בהסכת של המרכז, "מחקר בשלוש קריאות", כפי שמתואר בהמשך המסמך. כמו כן, ניתן מענה על 70 בקשות מידע מארגונים בין-לאומיים ומפרלמנטים זרים (בעיקר דרך ה-ECPRD, המרכז האירופי למחקר ולתיעוד פרלמנטרי, ה-OECD וה-IPU, הארגון הבין-פרלמנטרי) – מידע נוסף על הפעילות הבין-לאומית של המרכז אפשר למצוא בפרק "פעילות בין-לאומית" בהמשך המסמך.

לבסוף, המרכז סיפק במשך השנה מענה על מאות פניות מהציבור במגוון נושאים בתחומי פעילותו.

2.1 צוות המחקר המשפטי

/// חברי צוות המחקר המשפטי

בתחילת יולי 2022 עברה האחראיות על תחום המחקר המשפטי מהלשכה המשפטית של הכנסת למרכז. כחלק מהמעבר הוקם צוות חדש בהובלת ד"ר ליאור בן דוד, ששימש כראש תחום מחקר משפטי בלשכה, וגויסו ארבעה חוקרים בעלי השכלה משפטית.

תפקידו של צוות המחקר המשפטי הוא להשביח ולהעשיר את העבודה הפרלמנטרית באמצעות סקירות משוות של המצב המשפטי במדינות בעולם בשלל נושאים העולים לסדר-יומה של הכנסת. את הסקירות האלה מכינים לבקשות חברי הכנסת, ועדות הכנסת, צוותי הייעוץ המשפטי של הוועדות, הממונה על ייצוג הכנסת בערכאות וגורמים נוספים בכנסת.

2.2 פרסומי הממ"מ – גם בספרייה האקדמית

מחודש דצמבר 2022 פרסומי המרכז זמינים בקטלוגים של ספריות ב-44 מוסדות אקדמיים מובילים בישראל. צעד זה התאפשר בזכות שיתוף פעולה בין המרכז ואגף בכיר טכנולוגיה ומחשוב בכנסת לחברת Ex Libris וארגון מאל"י (משתמשי אקס ליבריס ישראל). הפרסומים זמינים דיגיטלית בקטלוגים כפי שניתנת גישה למאגרים אקדמיים ולספרים. החיבור לקטלוגים באופן הזה מדגיש את החשיבות של פרסומי המרכז למחקר האקדמי, והוא משפר את הנגשתם לציבור ולחוקרים ולסטודנטים אף יותר.

2.3 פרסומי הממ"מ – עכשיו בטלגרם

על מנת להגביר את נגישות פרסומי המרכז לחברי הכנסת ולציבור הקמנו במהלך השנה ערוץ טלגרם ובו מפורסמים המסמכים החדשים של המרכז המתפרסמים באתר הכנסת. רוצים לשמוע ראשונים על כל מסמך שמתפרסם? הצטרפו לערוץ הטלגרם שלנו דרך קוד ה-QR או בקישור:

<https://t.me/mmmupd>

מצינות במחקר: עדו אבגר, החוקר המלווה את הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, זכה בשנת 2022 בפרס מנכ"ל הכנסת לעובד מצטיין לשנת 2021 על עבודתו המוערכת כחוקר ועל תרומתו הרבה לפעילות הכנסת בכלל ולפעילות הוועדה בפרט.

זרקור על ליווי סוגיות נבחרות על שולחן הכנסת

מתוקף עבודתם מלווים עובדי המרכז באופן שוטף דיונים בכנסת – להלן כמה דוגמאות משנת 2022.

3.1 ניתוח דיווחים על פי חוק לוועדת החוקה, חוק ומשפט

חוקרי המרכז ממשיכים לסייע לוועדת החוקה, חוק ומשפט בנייתו נתונים הנמסרים לפי חוק לוועדה. ניתוח זה מסייע לוועדה לפקח על יישום החקיקה. תוצרים שהוכנו כחלק מסיוע זה והתבססו הן על הדיווחים לוועדה והן על מידע נוסף, מוגשים לוועדה עם תחילת פעילותה בכנסת העשרים-וחמש.

/// נטע משה בדיון בוועדה המיוחדת לענייני החברה הערבית בנושא התוכנית הכלכלית לחברה הערבית, 7 ביוני 2022

ומנהל הוועדה בגיבוש מתווה לפיקוח של הוועדה על יישום החלטת הממשלה לרבות מיפוי סעיפי התוכנית. כמו כן, היא השתתפה בישיבות רבות עם גורמי המקצוע בממשלה לבחינת המתווה הנכון לפיקוח ולדיווח וכן בהיערכות ראשונית לפיתוח מערכת ממוחשבת למעקב אחר היישום בשיתוף עם גורמי המקצוע בכנסת. עקב התפזרות הכנסת העשרים-וארבע – עבודה זו לא הושלמה.

3.2 ליווי הוועדה המיוחדת לענייני החברה הערבית

בתחילת הכנסת העשרים-וארבע הוקמה הוועדה המיוחדת לענייני החברה הערבית, שעסקה במגוון נושאים לרבות מעקב אחר יישום החלטת ממשלה מספר 550 (התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית). עובדי המרכז סיפקו ליווי מקצועי לדיוני הוועדה, לרבות ועדת המשנה לענייני פיתוח היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים. במסגרת זו ליוותה נטע משה, כלכלנית במרכז, את יושב-ראש הוועדה

3.3 ליווי הוועדה המיוחדת לעניין הקרן לאזרחי ישראל

/// נתנאל קופראק בדיון בוועדה המיוחדת לעניין הקרן לאזרחי ישראל בנושא דיווח מועצת הקרן וועדת ההשקעות של הקרן לאזרחי ישראל, 14 ביוני 2022

גם השנה המשיכה המחלקה לפיקוח תקציבי במרכז ללוות את הוועדה המיוחדת לעניין הקרן לאזרחי ישראל בפעילותה, בהכנת מסמכים לקראת הדיונים הרבים שהיא קיימה, ובמגוון סיוורים מטעמה. בשנה זו המשיכה הוועדה לעקוב אחר השלבים להקמת הקרן ולאיוש התפקידים, ואכן הוכרז בה רשמית כי ההכנסות הצטברו לסכום הנדרש בחוק לתחילת פעילות הקרן. נושא נוסף שבו עסקה הוועדה בשנה האחרונה בהיבט רחב יותר, הוא משק האנרגיה בישראל בין היתר לנוכח המשבר העולמי בתחום, הנובע מהמלחמה באוקראינה, ולנוכח השפעתה על זמינות מוצרי האנרגיה בעולם ועל מחיריהם. סקירה על משק האנרגיה בישראל ועל השפעות המצב בעולם הוצגה בפני הוועדה.

3.4 הטיפול המתמשך בנושא האלימות כלפי נשים

/// ד"ר נורית יכימוביץ-כהן (משמאל) מציגה באירוע לציון יום המאבק הבין-לאומי למניעת אלימות נגד נשים, 28 בנובמבר 2022

המרכז עוסק באופן שוטף בנושא האלימות כלפי נשים על כלל היבטיו, ובכלל התוכניות המתגבשות להתמודדות איתה: מסמכי נתונים על היקף התופעה ועל סוגיות בנושא מתפרסמים באופן עיתי כדי לאפשר מעקב רציף וזיהוי מגמות. גם השנה לקראת יום המאבק באלימות כלפי נשים פרסם המרכז שלושה מסמכים שמוצגים בהם מידע ונתונים בנושא זה. מסמכים אלו משמשים כתשתית ידע בסוגיה בדיונים בכנסת ועבור גורמים אחרים, והם הוצגו באירוע לציון יום המאבק הבין-לאומי למניעת אלימות נגד נשים שקיימו בכנסת חברי הכנסת מירב בן ארי ויואב סגלוביץ'.

3.5 ליווי ועדת הבריאות בנושא מכשירים רפואיים מיוחדים

חוקרי צוות הבריאות של הממ"מ ליוו את דיוני ועדת הבריאות של הכנסת, שעסקו בתיקון תקנות בריאות העם (מכשירים רפואיים מיוחדים), התשנ"ד-1994. הצוות סייע לוועדה בהתבססם על מסמכים שנכתבו על חלק מהמכשירים המוסדרים בתקנות אלה: מכשירי תהודה מגנטית (MRI), מכשירי טומוגרפיה ממוחשבת (CT), מכשירי טומוגרפיה של פליטת פוזיטרון (PET-CT) ותאי לחץ.

רואים תוצאות:

בשנת 2021 פרסם המרכז מסמך בנושא ערים מעורבות, והוצג בו ניתוחים הנוגעים לערבים וליהודים בערים מעורבות. באחד הפרקים במסמך הוצג ניתוח חדשני של הרמה החברתית-כלכלית ביחידות סטטיסטיות בערים המעורבות, ובו סופק מידע על הפערים בין יהודים לערבים המתגוררים באותה עיר. בשנת 2022 החלה הממשלה לקדם החלטת ממשלה בעניין הערים המעורבות. במהלך העבודה על הצעת המחליטים פנו גורמי ממשלה שעסקו בקידום ההחלטה לעדו אבנר, החוקר שעסק בנושא, כדי להבין את המתודולוגיה שבה השתמש בעבודתו על המסמך. ואכן הצעת המחליטים והחלטת הממשלה שלאחריה נשענו בין היתר על העבודה במרכז.

3.6 זרקור על ליווי חקיקה

החוקרים אלירן זרד ומיכה נוי סייעו בדיוני החקיקה בוועדת העבודה והרווחה על תיקון לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מגבלות (תיקון מס' 21) (היעזרות בחייט שירות), התשפ"ב-2022: הם הגישו לוועדה סקירה משווה בנושא כלבי שירות, ובה מוצג מידע מקיף על תמונת המצב בישראל ערב החקיקה ועל הסדרת הנושא במדינות נבחרות בעולם ובארגונים בין-לאומיים. הסקירה הוצגה בוועדה ושימשה מצע לקבלת החלטות כחלק מגיבוש נוסח החקיקה הסופי.

/// חוקרי המרכז (מימין לשמאל): ד"ר מיכל לרר, ד"ר אלירן זרד, לירן קוסמן ונתן שבע בדיוני ועדות הכנסת

3.7 ליווי ועדות ציבוריות

המרכז ליווה גם את עבודתן של שתי ועדות ציבוריות הקשורות ישירות לעבודת הכנסת ולבחירות לכנסת: הוועדה הציבורית לשכר חברי הכנסת והוועדה הציבורית למימון מפלגות.

הוועדה הציבורית לשכר חברי הכנסת היא ועדת חיצונית בראשות פרופסור יובל אלבשן, והיא משמשת כגורם המקצועי לעדכון שכר חברי הכנסת. בינואר 2022 ליווה המרכז את דיוני הוועדה. עמי צדיק, מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי, מאיר איזנקוט, חוקר במחלקה, ודינה צדוק, ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי סיפקו השוואה בין שכר חברי הכנסת לשכר חברי פרלמנטים במדינות מפותחות, לרבות פירוט הוצאות נלוות וסייגים כגון איסור עבודה נוספת. המידע שנתן המרכז סייע לוועדה בגיבוש המלצותיה.

כמו כן, המחלקה לפיקוח תקציבי במרכז סייעה לעבודת הוועדה הציבורית למימון מפלגות; בראשות ועדה זו עומדת השופטת איילה פרוקצ'ה, והיא ועדה חיצונית המשמשת כגורם המקצועי לקביעת הנהלים בתחום מימון המפלגות, בעיקר לקביעת ערך יחידת מימון. לקראת הבחירות לכנסת העשרים-וחמש ליווה המחלקה את דיוני הוועדה בניתוחים כלכליים שסייעו בגיבוש המלצות לשינויים במנגנון הקיים. חלקם אף הוטמעו בתיקוני החקיקה שנערכו לקראת התפזרות הכנסת, ונכללה בהם העלאה של ערך יחידת מימון בכ-12.5%.

4

יוצאים לשטח

/// ד"ר נלי כפיר, אסנת אלגום מזרחי וד"ר נורית יכימוביץ-כהן, חוקרות במרכז, ועמי צדיק, מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי, בסיור במשטרת התנועה בבית דגן

/// עמי צדיק, מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי, במהלך הסיור בתחנת אלנבי

מתוקף עבודתם החוקרים משתתפים בסיורים מטעם המרכז או מטעם ועדות הכנסת. באמצעות הסיורים נשברת שגרת העבודה הרגילה, ומתאפשרת היכרות בלתי אמצעית עם גופים במדינה ועם נושאים שאנחנו כותבים עליהם. להלן יוצגו כמה טעימות מהסיורים הללו:

◀ עובדי המחלקה יצאו לסיור היכרות עם חוקרי אגף המחקר במשטרת התנועה בבית דגן, ובו הכירו את המערכות הממוחשבות ואת מרכז השליטה של המשטרה. כמו כן, הם שמעו על פעילות משטרת התנועה בתחומי אכיפה, רישום תאונות דרכים וסיווגן, שימוש בטכנולוגיות אכיפה וניטור, שיטות איסוף נתונים ועוד.

◀ במאי הוזמנו נציגים מהמרכז להשתתף בסיור של חברת נת"ע בשיתוף עם ועדת מיזמי תשתית לאומיים מיוחדים ושירותי דת יהודיים. העובדים ביקרו באתר הדיפו של המטרו המתוכנן במסוף כרמלית, סיירו לאורך תחנות בתוואי הרכבת הקלה וביקרו בתחנת אלנבי.

◀ במשך השנה קיימה הוועדה המיוחדת לעניין הקרן לאזרחי ישראל כמה סיורים, והשתתפו בהם גם כלכלני המחלקה לפיקוח תקציבי לרבות למתקני חברת נתג"ז ולאסדת הגז לווייתן.

/// עמי צדיק ונתנאל קופראק, עם נציגים נוספים מהכנסת בסיור במתקני נתג"ז

/// עמי צדיק, מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי, ואליעזר שוורץ, ראש צוות המחלקה לפיקוח תקציבי, יחד עם נציגים נוספים מהכנסת בסיור באסדת לווייתן

5

בחירות וכנסת חדשה

כבכל פגרת בחירות הוכנו במרכז בזמן פגרת הבחירות לכנסת העשרים וחמש מסמכי בחירות, ובכלל זה "זרקור" עדכני ובו נתונים ומידע רב על הבחירות לכנסת שנערכו בשנים האחרונות וגם כמה נושאים חדשים, ובהם הכללים באשר לקיום תעמולת בחירות ומידע מהעולם על הגבלת זכות ההצבעה. ה"זרקור" משמש את ועדת הבחירות המרכזית, מורים לאזרחות ואת הציבור בבואו ללמוד על הבחירות בישראל, והוא פורסם לפני הבחירות בעברית ובערבית.

נוסף לזרקור פורסמו שני דפי מידע מיוחדים על סוגיות הנוגעות לבחירות במדינות אחרות: הראשון עסק בגיל ההצבעה בבחירות, והשני עסק באיסוף ובפרסום של נתונים רשמיים על שיעורי הצבעה לפי משתנים דמוגרפיים.

ריכז המסמכים בנושא בחירות זמין [בקישור זה](#):

נוסף להכנת מסמכים העוסקים בבחירות, הפגרה שימשה את חוקרי המרכז להיערכות לכנסת העשרים וחמש ולעדכון מסמכי הכנה בסוגיות מרכזיות לקראת תחילת פעילותן של הוועדות.

לאחר הבחירות ערכה מזכירות הכנסת יום היכרות עם עבודת הכנסת לחברי הכנסת החדשים, ובו הוצגו חטיבות הכנסת. מנהלת המרכז הציגה לחברי הכנסת החדשים את עבודת המרכז ואת השירותים המוצעים להם.

/// הודיה קין, מנהלת הממ"מ, ביום ההיכרות לחברי הכנסת החדשים, נובמבר 2022

מפגשי היכרות עם עבודת הממ"מ

עם השבעת הכנסת העשרים-וחמש ערך המרכז מפגשי היכרות לחברי הכנסת וליועצים הפרלמנטריים החדשים, ובהם הוצגו סקירות מקיפות ומעמיקות על נושאים מרכזיים שחברי הכנסת יידרשו להם בעבודתם בתחומים מגוונים:

- ◀ מערכת הבריאות;
- ◀ שוק התעסוקה;
- ◀ רווחה;
- ◀ תשתיות וסביבה;
- ◀ תכנון ודיור;
- ◀ יוקר המחיה
- ◀ מערכת החינוך;

במפגשים הציגו ראשי צוותים וחוקרים בכירים מהמרכז את הנושאים האלה. ההצגה המקיפה וההתעמקות בפרטים נועדו לסייע לחברי הכנסת החדשים להבין נושאים כגון מבנה מערכת הבריאות ומערכת החינוך, הליך התכנון והבנייה, אופן מדידת עוני ואי-שוויון בחברה, תפקיד השלטון בניהול ותכנון תחבורה ועוד.

/// חברי כנסת ויועצים פרלמנטריים במפגשי היכרות עם עבודת הממ"מ

6

העבודה עם משרדי הממשלה ומסירת מידע לממ"מ

לעבודת המרכז עבור חברי הכנסת וועדותיה נדרשת ברוב המקרים קבלת מידע ונתונים ממשרדי הממשלה. חשיבות הגישה למידע, כאמור, עומדת בבסיס סעיף 64 לחוק הכנסת, שלפיו כחלק ממילוי תפקידו רשאי המרכז לדרוש מידע, מסמכים ודוחות מגוף המבוקר על ידי מבקר המדינה, ולקבלם ללא דיחוי. עם זאת, לעיתים אנו נתקלים בקשיים בקבלת המידע, והדבר פוגע ביכולתנו לספק מידע לחברי הכנסת.

/// ועדת הכנסת, דיון בנושא חיזוק מעמדה של הכנסת ויכולת הפיקוח שלה – מסירת מידע למרכז המחקר והמידע, 7 ביוני 2022

בשנת 2022 הושם דגש מיוחד על חשיבות מסירת המידע ממשרדי הממשלה לכנסת בכלל ולמרכז בפרט. לפיכך, ננקטו פעולות לקידום הנושא בהובלת היועצת המשפטית לכנסת, עורכת הדין שגית אפיק, ומנהלת הממ"מ ובשיתוף פעולה של יושב-ראש הכנסת, מנכ"ל הכנסת ויושב-ראש ועדת הכנסת. עם פעולות אלו נמנית פנייה מהיועצת המשפטית לכנסת אל היועץ המשפטי לממשלה עוד בשנת 2021 ובעקבותיה פנייה של היועץ המשפטי לממשלה אל היועצים של המשרדים בנושא. כמו כן, נערך בוועדת הכנסת דיון מיוחד בנושא ביוני 2022, ובו הביעו חברי כנסת רבים תמיכה בעבודת המרכז, העידו כיצד אי-קבלת מידע כאמור פגעה בעבודתם, והציעו להטיל סנקציות על משרדים שלא משתפים פעולה עם הממ"מ.

/// מנהלת המרכז, הודיה קין, בדיון בוועדת הכנסת, 7 ביולי 2022

ישב-ראש הוועדה דאז, חבר הכנסת ניר אורבך, הוסיף בדיון כי אי-שיתוף פעולה ואי-מסירת מידע למרכז פוגעים בעבודת הכנסת ובחברי הכנסת, וכי לא מדובר באינטרס של הקואליציה או של האופוזיציה, אלא של הכנסת כולה.

בשנת 2023 נמשיך לעסוק בנושא זה ולהגביר את יכולת המרכז לקבל מידע ממשרדי הממשלה ומגופים נוספים לשם קיום פעילות הכנסת.

7

מסל התוצרים שלנו

נוסף לכתיבת המסמכים השוטפת משקיע המרכז באופן קבוע בחידוש סל התוצרים ובהרחבתו וגם בהגברת ההנגשה שלהם. להלן דוגמאות לתוצרים כאלה.

7.1 הרחבת מקורות המידע: סקר בקרב מנהלי בתי ספר

במסגרת כתיבת מסמך שנושאו מחסור במורים במערכת החינוך, ועל מנת להציג בפני חברי ועדת החינוך, התרבות והספורט מידע עדכני שלא היה בידי משרד החינוך, גיבשה החוקרת אתי וייסבלאי סקר שעליו השיבו כ-600 מנהלי בתי ספר מכלל המגזרים והמחוזות. מהסקר אפשר ללמוד על מאפייני המחסור, על הגורמים לו לפי תפיסת המנהלים ועל השפעותיו בשטח. ממצאים ראשוניים מהסקר הוצגו בדיונים שערכה ועדת החינוך על היערכות לשנת הלימודים תשפ"ג (2022–2023), וממצאים מפורטים יותר מוצגים בדוח מקיף שפורסם בינואר 2023.

7.2 דוחות מיוחדים

במשך השנה נכתבו במרכז כמה דוחות מקיפים במיוחד:

חוקרת בתחום זכויות הילד, מריה רבינוביץ', כתבה עבור הוועדה לזכויות הילד דוח מקיף שנושאו [התנהגות מינית פוגעת של קטינים – היקף התופעה והטיפול של הגופים הציבוריים בה](#). בדוח מוצג ניתוח מעמיק של נתונים שהתקבלו מן המשטרה לבקשת המרכז, וכן סקירה רחבה של מדיניות רשויות הרווחה, החינוך והאכיפה בבואן לטפל בנושא זה; לקריאת הדוח המלא:

חוקר בתחום הרווחה, גדעון זעירא, כתב דוח ובו הוא סקר את [השירותים המרכזיים במימון המדינה לדרי רחוב](#), והוא דן בו בסוגיות ובשאלות עיקריות העולות בעניין סוגי סיוע אלו; לקריאת הדוח המלא:

חוקרת בתחום הבריאות, מרב פלג-גבאי, כתבה דוח ובו היא בחנה את [יישום התוכנית הלאומית להתמודדות עם מחלת האלצהיימר ודימנציות אחרות משנת 2013](#); לקריאת הדוח המלא:

חוקר בתחום הבריאות, נעם גרינברג, כתב דוח ובו הוא בחן את [יישום הדוח למניעת אלימות נגד צוותים רפואיים משנת 2017](#). לקריאת הדוח המלא:

7.3 ההסכת "מחקר בשלוש קריאות"

באוגוסט 2021 השיק המרכז את ההסכת (פודקסט) "מחקר בשלוש קריאות". את ההסכת מפיקים ועורכים עצמאית עובדי המרכז, והוא נועד לחברי הכנסת ולקהל הרחב. מטרתו להנגיש לחברי הכנסת ולקהל הרחב את מחקרי המרכז באמצעות תקשורת דיגיטלית. את ההסכת עורך ומפיק אהוד בקר, ראש תחום מיזמים וקשרי מחקר, ומנחים אותו החוקרים אסנת אלגום-מזרחי ועדו אבגר.

בשנת 2022 פורסמו 15 פרקים בנושאים מגוונים. פרקי ההסכת עולים לאוויר פעם בשבועיים במהלך כנסי הכנסת, והם זמינים [באתר המרכז](#) ובאתרים מובילים כגון [Spotify](#), [iTunes](#), ו-[Google Podcast](#) וגם ביישומונים הייעודיים.

7.4 "במבט ראשון"

גם השנה המשכנו לפרסם את התוצר "במבט ראשון" – מסמך בן שני עמודים המשמש להנגשת מידע בצורה ידידותית לקורא. נייר זה נכתב בעקבות מסמך ארוך ומעמיק יותר שכבר פורסם, או כאמצעי להציג לחברי הכנסת ולשאר הקוראים נושא חדש המתפתח בשיח המחקרי והציבורי, שצפייות לו השלכות על המדיניות ועל הציבור בכלל, וטרם נכתב עליו מסמך מקיף.

בשנת 2022 התפרסמו מסמכי "במבט ראשון" שעסקו בין היתר בהפסקות היריון בעולם, במטאורס ומציאות מדומה, במיתון תחבורה ומיזמי תשתית לתחבורה ציבורית, במכשירים רפואיים מיוחדים ובנטו אפס פליטות.

7.5 ריכוזי מסמכים לימים מיוחדים

במשך השנה מתקיימים בכנסת אירועים וימים מיוחדים במגוון נושאים. לקראת ימים אלה מופצים לחברי הכנסת ריכוזי מסמכים כאוגדן המצורף לדוא"ל או כעמוד ובו קודים של QR, כך מתאפשרת להם גישה מהירה לפרסומים הרלוונטיים של המרכז. לדוגמה, ריכוזי מסמכים כאלה נשלחו לקראת היום הבין-לאומי לזכויות הילד ולקראת מפגשי ההיכרות שנערכו לחברי הכנסת וליועצים הפרלמנטריים החדשים לאחר השבעת הכנסת העשרים-וחמש.

המרכז רואה חשיבות רבה בהעשרת הדיון הציבורי ובהנגשת העשייה של חוקריו גם לקהל הרחב.

8.1 המ"מ בתקשורת

/// יובל וורגן, ראש צוות, בתוכנית חשבון פתוח, ערוץ 14, 16 באוגוסט 2022

/// רינה בניטה בתוכנית "כנסת הבוקר", ערוץ כנסת, 13 בינואר 2022

בשנת 2022 השתתפו חוקרי המרכז בתוכניות חדשות בטלוויזיה בכמה ערוצים ובתוכניות רדיו. פרסומי המרכז משמשים כתבי חדשות ועיתונאים מדי יום, והם תורמים לדיון ציבורי מבוסס מידע ונתונים בנושאים העולים על שולחנה של הכנסת. דובר המרכז שמוליק גרוסמן תרם רבות לשיפור הסיקור של פרסומי המרכז בתקשורת ולתיווך מדויק ומייצג ככל האפשר של המידע לעיתונאים.

/// גלובס, 28 בנובמבר 2022

8.2 הרצאות למגוון קהלים

/// יובל וורגן ואיתי וייסבלאי במפגש עם תלמידי תיכון

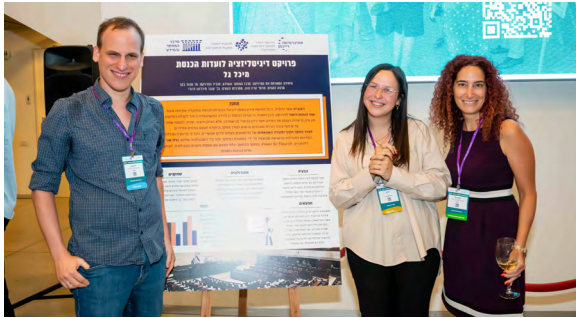
נציגי המרכז מקיימים באופן תדיר מפגשים עם קבוצות המבקרות במשכן ומציגים להם את עבודת המרכז. השנה נערכו בין היתר מפגשים עם קהלים אלו: תלמידי בית ספר, חיילים, סטודנטים, עובדי מדינה, משתתפי תוכנית הצוערים המקומי ועובדי גופים שונים במשק.

צוות המרכז מציג גם נושאים מקצועיים שבהם הוא עוסק, לדוגמה: ביום עיון שנערך בכנסת לעובדי הסוכנות היהודית בנושא "נשים בדמוקרטיה הישראלית", הציגו אורלי אלמגור לוטן, ראש צוות במרכז, ועדו אבגר, חוקר במרכז, נתונים על נשים לפיקוח תקציבי הרצו בפני הנהלת הג'וינט על מודל העבודה הגמיש במדינות סקנדינביה.

למרכז קשר מקצועי שוטף עם מוסדות אקדמיים ועם גופי מחקר בארץ ובעולם; עבודת המחקר במרכז, המומחיות המפותחת בו, והפרסומים הנערכים בו מסייעים לחוקרים חיצוניים ומשמשים כמקורות בפרסומים אקדמיים, וחוקרי המרכז נעזרים בפרסומים, במחקרים ובנתונים שנערכים באקדמיה ובמכוני מחקר ומשתתפים באופן שוטף בכנסים אקדמיים.

להלן חלק מיחסי הגומלין המקצועיים בין המרכז למוסדות אקדמיים וגופי מחקר:

- ▶ נציגי המרכז נפגשים עם סטודנטים ומשתתפים בקורסים אקדמיים, ובהם הם מציגים את עבודת המרכז כחלק מעבודת הכנסת ואת שאלת מקומם של מידע ונתונים בעבודת הפרלמנט. השנה נערכו בין היתר מפגשים עם סטודנטים למדע המדינה, למדיניות ציבורית ולמשפטים וקרימינולוגיה מהאוניברסיטה העברית, מאוניברסיטת בן גוריון, מאוניברסיטת חיפה, מאוניברסיטת בר אילן, מאוניברסיטת רייכמן, ממכללת ספיר ומהמכללה הערבית האמריקאית;
- ▶ מסמך בנושא מחירי המים שכתבה בת חן רוטנברג, כלכלנית במרכז, פורסם במגזין המים הישראלי ובפרסום של המרכז למחקר לכלכלה חקלאית של האוניברסיטה העברית, והוא גם הוצג בכנס מקוון בנושא משק המים לחקלאות בישראל;
- ▶ חוקרות המרכז בתחומי החינוך וזכויות הילד, מריה רבינוביץ' ואתי וייסבלאי, קידמו שיתוף פעולה עם חוקרי מכון המחקר למדיניות חברתית של אוניברסיטת וושינגטון בסנט לואיס, ארצות הברית, ובמסגרתו הוצגו ממצאים רלוונטיים של המכון בדיוני הוועדה לזכויות הילד;
- ▶ ראש הצוות יובל וורגן הנחה מושב בכנס השנתי המקוון של האקדמיה הצעירה הבין-לאומית למדעים בנושא קבלת החלטות מבוססת מחקר;
- ▶ נציגי המרכז נפגשו עם חוקרים מהמכון הישראלי לדמוקרטיה ומפורום קהלת ושיתפו תובנות העולות מניסיונם בכל הנוגע לתרומת המידע והנתונים לפיקוח הפרלמנטרי על המשלה;
- ▶ המרכז השתתף השנה לראשונה בתוכנית פרקטיקום של חטיבת ממשל, דאטה ודמוקרטיה באוניברסיטת רייכמן. בתוכנית ניתנה לסטודנטית מצטיינת הלומדת בחטיבה הזדמנות להשתתף בפרויקט לשיפור הנגשת מידע דיגיטלי בעבודת המרכז, שמטרתו לתרום לעבודת חברי הכנסת בדיוני הוועדות. העבודה על הפרויקט טרם הסתיימה, והיא תימשך בשנת 2023 במסגרת המשך הפרקטיקום;
- ▶ נציגי המרכז המשיכו את שיתוף הפעולה עם פורום מאקרו לכלכלה באוניברסיטת בר אילן, ואף הציגו מספר פעמים תוצרים מקצועיים של הממ"מ;

/// גילת בניאד, סגנית מנהלת המרכז, אהוד בקר, ראש תחום מיזמים וקשרי מחקר, ומיכל גל, סטודנטית שהשתתפה בפרקטיקום במרכז, באירוע הסיום של תוכנית הפרקטיקום

- ▶ **ריכוז תוכנית ההתמחות בכנסת:** נוסף לעבודת המחקר, המרכז אמן על הפעלה בכנסת של מתמחים ממוסדות אקדמיים. מתמחים אלו משובצים בלשכות חברי הכנסת, ביחידות הכנסת

ובמרכז עצמו. בשנת הלימודים תשפ"ב (2021–2022) שובצו במסגרת ההתמחות 44 מתמחים בלשכות חברי הכנסת, ו-18 מתמחים שובצו בתוכנית שהובילה דוברות הכנסת; הן בשנת הלימודים תשפ"ב הן בשנת הלימודים תשפ"ג שובץ סטודנט מתמחה במרכז, סייע לחוקרים בעבודתם והתנסה בעבודת המחקר בפרלמנט;

- ▶ השנה אירח המרכז סטודנטית מאוניברסיטת MIT בארצות הברית לשם התמחות. אירוח זה הוא המשך המסורת משנים קודמות, שבה התמחו במרכז סטודנטים למדיניות ציבורית מאוניברסיטה זו ומאוניברסיטאות נוספות בארצות הברית.

המרכז עובד רבות עם גופים דומים בפרלמנטים אחרים. עיקר העבודה הבין-לאומית היא דרך ארגון ה-ECPRD (המרכז האירופי למחקר ולתיעוד פרלמנטרי – ראו מסגרת), ונוסף על כך הוא עובד עם ארגון ה-IPU (הארגון הבין-פרלמנטרי). ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי במרכז, דינה צדוק, אחראית על שמירת הקשר השוטף עם גופים אלו, על עבודה עם מאגרי המידע של הארגונים (שבהם מידע על פרלמנטים רבים בעולם) וכן על מתן מענה על שאלונים בנושאים פרלמנטריים מגוונים, המתקבלים מגופים אלה (מתן המענה הוא בשיתוף פעולה עם האגף לקשרים בין-לאומיים, עם מזכירות הכנסת ועם יחידות בכנסת בהתאם לנושא השאלון).

10.1 פעילות במסגרת ארגון ה-ECPRD

לכנסת מעמד של משקיפה בארגון ה-ECPRD, ומתוקף מעמד זה, המרכז עונה על בקשות מידע של פרלמנטים ומפנה באמצעות הארגון בקשות מידע מטעם הכנסת לפרלמנטים אחרים לצורך מחקרים משווים.

בשנת 2022 נשלחו עשר בקשות מידע מטעם הכנסת וניתן מענה מפורט על 70 בקשות מפרלמנטים זרים במגוון נושאים, זאת בנוסף לקשר ישיר עם נציגי פרלמנטים מסוימים.

בשנת 2022 המרכז היה אמור לערוך בכנסת כנס שנתי של ה-ECPRD. עקב ההיערכות לבחירות לכנסת העשרים-וחמש הכנס נדחה לחודש מרס 2023.

10.2 מפגשים, כנסים ושיתופי פעולה בין-לאומיים נוספים

ה-ECPRD (המרכז האירופי למחקר ולתיעוד פרלמנטרי) הוא ארגון הפועל בחסות הפרלמנטים של האיחוד האירופי ושל מועצת אירופה, והוא משמש כפורום לשיתוף פעולה ולהחלפת מידע בין יחידות מחקר פרלמנטרי בכ-70 פרלמנטים של כ-50 מדינות חברות וכן בפרלמנטים בין-לאומיים. מנהלת המרכז וראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי משמשות כנשות הקשר הרשמיות של הכנסת לארגון.

נציגי המרכז השתתפו במהלך השנה בכמה מפגשים וכנסים מקצועיים בין-לאומיים:

◀ הודיה קין, מנהלת המרכז, ודינה צדוק, ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי, השתתפו בכנס השנתי של נציגי ה-ECPRD של הפרלמנטים החברים בארגון בירוואן, בירת ארמניה, ובו התעדכנו בנושאים רלוונטיים לעבודת מרכזי מחקר פרלמנטריים וטיפחו קשרים בין-אישיים עם בעלי תפקידים דומים בפרלמנטים אחרים;

◀ מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי עמי צדיק וראש הצוות במחלקה, אליעזר שוורץ, קיימו פגישה מקוונת עם כלכלנים מה-OECD במסגרת כתיבת הדוח השנתי של הארגון על ישראל;

/// הודיה קין, מנהלת המרכז, ודינה צדוק, ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי, בכנס השנתי של נציגי ה-ECPRD בארמניה

/// דינה צדוק, ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי, במשלחת מנכ"ל הכנסת לפרלמנט ההלני באתונה, יוון

/// מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי, עמי צדיק, בכנס השנתי של פורום מחלקות התקציב במדינות ה-OECD

/// אהוד בקר, ראש תחום מיזמים וקשרי מחקר, עם מנהל חטיבת המידע, שמוליק חזקיה, וסגן מנהל חטיבת המידע, עמית שניצר, משתתפים בשולחן עגול מקוון של ה-ECPRD

/// רועי גולדשמידט, חוקר במרכז, בכנס של האיגוד הבין-פרלמנטרי בשווייץ

◀ דינה צדוק, ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי, השתתפה במשלחת מנכ"ל הכנסת לפרלמנט ההלני באתונה, יוון;

◀ מנהל המחלקה לפיקוח תקציבי, עמי צדיק, השתתף בכנס השנתי של פורום מחלקות התקציב במדינות ה-OECD, שנערך בדבלין, אירלנד. ההשתתפות בכנס הובילה לחיזוק קשרי העבודה עם נציגים ממדינות אחרות;

◀ דינה צדוק, ראש תחום מחקר בין-פרלמנטרי, השתתפה בכנס מקוון של ה-ECPRD בנושא אסטרטגיה וחדשנות במרכזי מחקר פרלמנטריים ובכנס מקוון של IFLAPARL (המדור הפרלמנטרי של הפדרציה הבין-לאומית של ספריות) בנושא: "החיים הפרלמנטריים של המידע: כיצד שירותי ספרייה ומחקר מספקים ערך לפרלמנטים, חברים ואזרחים?"

◀ ראש תחום מיזמים וקשרי מחקר, אהוד בקר, הנחה שולחן עגול מקוון של ה-ECPRD בנושא מעורבות עובדים בטכנולוגיות מידע מתקדמות בטרנספורמציה דיגיטלית בפרלמנטים, בהובלת מנהל חטיבת המידע, שמוליק חזקיה, וסגן, עמית שניצר;

◀ חוקר המרכז בתחום המדע והטכנולוגיה, רועי גולדשמידט, ייצג את הכנסת, יחד עם ליאת מרגלית, מזכירת משלחת הכנסת לIPU, בכנס משותף שערכו ועדת המזרח התיכון של האיגוד הבין-פרלמנטרי (IPU) ופריקט מאיץ החלקיקים (CERN) בג'נבה, ובו הציג מצגת בנושא "פיקוח פרלמנטרי בתחומי המדע והטכנולוגיה";

◀ ד"ר מיכל לרר, חוקרת במרכז, השתתפה בשולחן עגול מקוון בארגון ה-OECD בנושא שקיפות, אמינות והשפעה בשדלנות.

נוסף לכנסים, התקיימו השנה כמה מפגשים ושיתוח וידאו עם עמיתים בפרלמנטים בחו"ל בנושאים שבטיפול המרכז, באחד מהם שותף מידע עם עמיתים מהפרלמנט הבריטי בנושא משוב מחברי פרלמנט. צוות המרכז עובד באופן שוטף עם האגף לקשרים בין-לאומיים בכנסת כדי לספק נתונים ומידע לחברי כנסת ולעובדים במשכן כחלק מעבודתם בזירה הבין-פרלמנטרית. למשל, דינה צדוק ואורלי אלמגור לוטן הרצו בפני משתתפים בסמינר פרלמנטרי לעובדי אדמיניסטרציה מפרלמנטים בעולם, שנערך בכנסת מטעם האגף לקשרים בין-לאומיים.

11.1 השתתפות בפורומים מקצועיים

עובדי המרכז משתתפים בפורומים מקצועיים במגזר הציבורי, באקדמיה ובמגזר השלישי, ובהם:

◀ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: הלמ"ס):

- מנהלת המרכז חברה במועצה הלאומית לסטטיסטיקה, המלווה את עבודתה המקצועית המדעית של הלמ"ס;

- נציגי המחלקה לפיקוח תקציבי משתתפים בוועדה ציבורית מייעצת של הלמ"ס בנושא שינויים במתודולוגיה למדידת מדד המחירים לצרכן ובנושא ממצאים מסקר הוצאות משקי בית;

- ראש צוות חינוך יובל וורגן חבר בוועדה הציבורית המייעצת למועצה בנושא חינוך והשכלה, וחוקרות המרכז בתחום זכויות הילד, מריה רבינוביץ' ויסכה מוניקנדם-גבעון, השתתפו בפורומים מקצועיים בין-משרדיים של הלמ"ס: הוועדה לפיתוח סטטיסטיקה על ילדים בישראל והשולחן העגול בנושא ילדים זרים בישראל.

◀ נציגי המחלקה לפיקוח תקציבי משתתפים בפורום מקצועי בנושא שוק העבודה העתידי, המתקיים במכון הישראלי לדמוקרטיה;

◀ נציגי צוות קיימות במרכז משתתפים כמשקיפים בפגישות המינהלת להיערכות לשינויי אקלים. המינהלת הוקמה מכוח החלטת ממשלה, והיא מופקדת על תיאום בין-משרדי ועל מעקב אחר יישום האסטרטגיה הלאומית להסתגלות לשינויי אקלים ואחר יישום תוכניות ההיערכות;

◀ ד"ר נורית יכימוביץ-כהן, חוקרת בתחום ביטחון הפנים, הציגה מסמך שהכינה בנושא דיווח על שימוש משטרתי בכוח בישראל ובמדינות אחרות, בפני הצוות הבין משרדי למיגור הגזענות בזירת ביטחון הפנים, בהשתתפות מנכ"ל המשרד לביטחון פנים.

נוסף לכך, עובדי המרכז משתתפים באופן שוטף בכנסים מקצועיים, ופרסומי המרכז משמשים מקבלי החלטות מחוץ לכנסת: משרדי הממשלה, מבקר המדינה וגופים נוספים. למשל, חוקרים מצוות חינוך, אליהן זרד ואסף וינינגר, הציגו בפני צוות אסטרטגי של בעלי תפקידים בכירים במשרד החינוך דוח מקיף בנושא מבחנים סטנדרטיים ארציים במערכת החינוך, כדי שסייע להם לגבש תפיסה חדשה בנושא מדידה, בקרה והערכה בחינוך.

11.2 מפגשים ושיתופי פעולה מקצועיים

◀ השנה קיימו נציגים מהמרכז מפגשים להכרה הדדית ולחיזוק הקשרים עם מגוון גופים, ובהם האקדמיה הלאומית למדעים, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, צה"ל, אוניברסיטת תל אביב, המרכז למחקר כלכלי-חברתי בעיריית תל אביב, ארגון "עומק – המרכז לעיצוב מדיניות וחקיקה" ועוד.

◀ נציגי הנהלת המרכז נפגשו עם נציגי חיל האוויר העוסקים בהקמת מרכז מידע מחקרי, הציגו את עבודת המרכז וחלקו עימם את ניסיונם בניהול מרכז כזה.

◀ ביולי 2022 נפגשו חוקרים מהמרכז עם נציגי מיזם "רקמה" של מערך הדיגיטל הלאומי, מיזם שמטרתו להנגיש נתוני עתק ממשלתיים לחוקרים ולמקבלי החלטות. חוקרי המרכז חלקו מניסיונם כמשתמשים באופן קבוע בנתונים ממשלתיים, וסייעו למפות אתגרים הנלווים לחיפוש נתונים ולשימוש בהם.

/// תמונות מכנס שדרות לחברה וחינוך, אוקטובר 2022

ביוזמת חוקרת המרכז מריה רבינוביץ' ערך המרכז מושב מיוחד בכנס שדרות לחברה וחינוך בנושא אלימות כלפי פעוטות במסגרות לגיל הרך. את המושב פתח יובל וורגן, ראש צוות במרכז, בהציגו נתונים עדכניים על היקף התופעה ועל הטיפול בה מצד רשויות הפיקוח והאכיפה, ולאחר מכן הנחתה מנהלת המרכז, הודיה קין, פאנל מקצועי שבו השתתפו חברת הכנסת מיכל שיר, יושבת-ראש הוועדה לזכויות הילד בכנסת העשרים-וארבע, ונציגי הפרקליטות, המשטרה, משרד החינוך וארגון גני ילדים פרטיים.

11.3 פועלים לשיפור השירות

כחלק מהשאיפה התמידית לשפר את החומרים ואת המענה שהמרכז מספק לחברי הכנסת, נערכו בשנת 2022 שני תהליכים שבאמצעותם מתקבל משוב מלקוחות המרכז העיקריים:

- ◀ **שיחות משוב אישיות עם חברי הכנסת:** לקראת סוף שנת 2021 התחלנו לקיים פיילוט של עריכת שיחות משוב אישיות באופן מדגמי עם חברי הכנסת ועם היועצים הפרלמנטריים על התוצרים המוגשים להם, תוך התמקדות בתהליך העבודה, במידת שביעות הרצון הכללית של חברי הכנסת מהמסמכים וכן בסוגי השימושים שנעשו במסמך. בשנת 2022 שיחות המשוב הוטמעו בתהליך העבודה של המ"מ. את השיחות מנהלת סגנית מנהלת המרכז, גילאת בניאד, והממצאים שעולים בהן משמשים ללמידה ולשיפור השירות;
- ◀ **ניהול קבוצת מיקוד עם יועצים פרלמנטריים:** גילאת בניאד, סגנית מנהלת המרכז, ואוריאנה אלמסי, ראש תחום שירותי מידע, ניהלו קבוצת מיקוד עם היועצים הפרלמנטריים בתחילת שנת 2022, ובה נבחנו בין היתר נושאים אלו: תהליך העבודה מול צוות המרכז, סל התוצרים המוצע, מידת ההיכרות של היועצים עם סל התוצרים ועם תהליכי העבודה, רעיונות לשיפורים ועדכונים בתהליכי העבודה והמערכות התומכות בעבודת חברי הכנסת מול המרכז. בעקבות המפגש עודכנו וחודדו תהליכי העבודה, הוצעו פיתוחים טכנולוגיים לשיפור הממשק בין המרכז לחברי הכנסת, ונוצר ערוץ טלגרם לעדכון על המסמכים האחרונים שפורסמו באתר המרכז עבור חברי הכנסת והיועצים הפרלמנטריים.

11.4 שיתוף פעולה עם מרכז מדעני העתיד

בשנת 2022 הסתיים המחזור הראשון של שיתוף הפעולה בין מרכז המחקר והמידע למרכז מדעני העתיד, ובו חוקרי המרכז ליוו בהתנדבות תלמידים במסגרת תוכנית "אידיאה", תוכנית למחקר בתחומים הומניסטיים לתלמידים מצטיינים ומחוננים, שמפעיל מרכז מדעני העתיד. כחלק מהליווי תורמים חוקרי המרכז מהידע ומהניסיון שלהם לתלמידים בכיתה י"ב; התלמידים לומדים על עבודת המרכז ועל המקום של מחקר ושל נתונים בתהליכי קבלת החלטות. התלמידים התנסו לבסוף בכתיבת תוצר ובמחקר מכוון מדיניות. המחזור השני של התוכנית התחיל בנובמבר 2022.

/// אירוע הסיום של תוכנית ההתמחות בחקר מדיניות לתלמידי תוכנית "אידיאה" בהשתתפות התלמידים והחוקרים המלווים

11.5 מידעון חודשי

אחת לחודש מפרסם המרכז מידעון ובו עדכונים על פעילותו השוטפת. במידעון עוסקים בקצרה במסמכים שנכתבו במגוון תחומים בפרק הזמן שקדם לפרסום המידעון, ומצורפים בו קישורים לפרקי הסכת חדשים. [להצטרפות](#) לרשימת התפוצה שלנו:

12

לוקחים חלק בפעילויות נוספות בכנסת

פרט לעיסוק בליבת העשייה הפרלמנטרית, משתתפים עובדי המרכז בפעילויות נוספות הנערכות בכנסת. להלן חלק מהפעילויות שנערכו ב-2022:

◀ מעת לעת נערך בכנסת קורס הכשרה ליועצים הפרלמנטריים של חברי הכנסת. בקורס שנערך במאי 2022, הודיה קין, מנהלת המרכז, אוריאנה אלמסי, ראש תחום שירותי מידע, ואליעזר שוורץ, ראש צוות במחלקה לפיקוח תקציבי, הציגו בפני היועצים את עבודת המרכז ואת השירותים שהוא נותן, והסבירו מהו תהליך העבודה עם המרכז.

/// אליעזר שוורץ, ראש צוות במחלקה לפיקוח תקציבי, ואוריאנה אלמסי, ראש תחום שירותי מידע, מרצים למשתתפי קורס ההכשרה ליועצים פרלמנטריים, מאי 2022

◀ לרגל שבוע המצוינות הישראלית של קרן טראמפ נבחרו הממ"מ ומרכז המבקרים של הכנסת על ידי יושב-ראש הכנסת כמוקדי מצוינות, והתבקשו לערוך פעילות בנושא זה. מנהלת המרכז קיימה הרצאה לציבור בנושא מצוינות ומחקר במשכן.

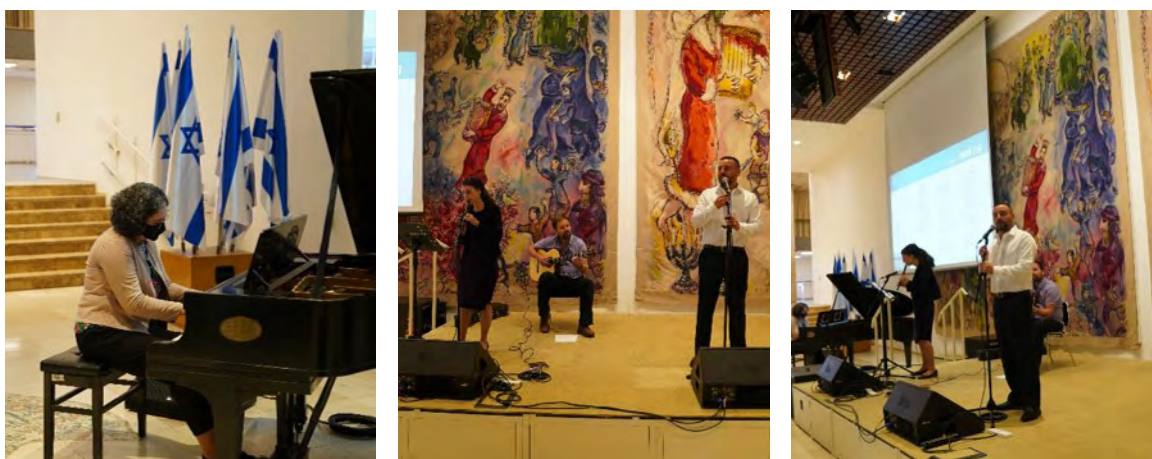
◀ צוות המרכז תורם למאמצים הארגוניים בכנסת לקידום המצוינות בארגון ככלל ובעבודה בין המחלקות בכנסת בפרט. כחלק ממאמצים אלו נבחרו ארבעה נציגים מהמחלקה להשתתף בפורום מצוינות של חטיבת המידע, ונערכו מפגשים לשיפור ממשקי העבודה עם הלשכה המשפטית ועם מחלקות נוספות בכנסת.

ב-31 במאי 2022 נערך בכנסת מפגש לציון יום האחדות מטעם יושב-ראש הכנסת, והשתתפו בו חברי כנסת, המשפחות של שלושת הנערים החטופים, בני מכינות קדם-צבאיות ותלמידי תיכון. ביום זה דנו קבוצות שיח בכמה נושאים ובהם אלו: ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, תרבות השיח בישראל, וחיים משותפים של יהודים ושל ערבים. חוקרים וראשי צוות מהמרכז השתתפו בקבוצות השיח, סייעו בניהול הדיון וסיפקו מידע ונתונים למתדיינים.

/// יובל וורגן, אילה אליהו ורועי גולדשמידט בקבוצות דיון במסגרת יום האחדות

לא רק חוקרים: רננה גוטרייך, פלורה קוך דבידוביץ' ומתן שחק, שלושה מחוקרי המרכז, הם שלושה מארבעת חברי "להקת הבית" של הכנסת, ההרכב המוזיקלי המופיע באירועים ובטקסים פנימיים הנערכים במשכן (עם סוויסה מיחידת הסדרנים).

כבוד לנבחרת הכדורשת של הכנסת, שיש בה ייצוג מכובד של עובדות מהממ"מ: הנבחרת זכתה השנה במקום הראשון בדרג ג' בליגה למקומות העבודה ובמקום השני במחוזיאדה.

באוקטובר 2022 יצאה משלחת של עובדי כנסת ועובדי משמר הכנסת למסע לזיכרון השואה בפולין. במשלחת השתתפו עובדים מיחידות הכנסת, ובהם שני חוקרי המרכז, רינת בניטה וד"ר שמואל חן, ודובר המרכז, שמוליק גרוסמן.

תמונה ממשלחת הכנסת למסע לזיכרון השואה בפולין, אוקטובר 2022 (צילום: גיא בר-נס)

לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה הקרין המרכז לעובדיו את הסרט הדוקומנטרי "מספר עגול", של הבמאי דוד פישר, בן לניצולי שואה. הסרט, העוסק בשאלה כיצד התקבע המספר שישה מיליון ומהם גבולות העיסוק בו, התקשר בין היתר לסוגיה המקצועית שאנו עוסקים בה מדי יום – הקשר בין הגדרה לנתונים. להקרנה הוזמנו עובדי יחידות נוספות במשכן. לאחר הסרט ניהלה אוריאנה אלמסי, ראש תחום שירותי מידע, עם פרופסור חנה יבלונקה רב-שיח על נושא הסרט ועל השאלות העולות בו.

לסיים... לקראת הבחירות לכנסת העשרים- וחמש ולאחר תקופת הקורונה שהקשתה לערוך מפגשים מרובי משתתפים, חזרנו לערוך מפגשים מחלקתיים מחוץ לשעות העבודה, שבהם אפשר להתרענן לקראת מושב חדש ולבלות יחד...

